प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश,जनकपुरधाम

कानून सेवा, कानून समूह अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

तृतीय पत्र - समसामयिक कानून तथा अभ्यास (Contemporary Law & Practices)

खण्ड (A) - २५ अङ्क

१. कानून तथा न्याय सम्बन्धी समसामयिक विषय

१.१ संविधान र संविधानवाद

१.२ फौजदारी तथा देवानी संहिताका आधारभूत पक्षहरु

१.३ मुलुकी अपराध (संहिता) ऐन, २०७४

१.४ मुलुकी फौजदारी कार्यविधि (संहिता) ऐन, २०७४

१.५ फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४

१.६ मुलुकी देवानी (संहिता), २०७४

१.७ मुलुकी देवानी कार्यविधि (संहिता) २०७४

१.८ मधेश प्रदेश सरकार (कार्यसम्पादन) नियमावली/मधेश प्रदेश सरकार(कार्यविभाजन) नियमावली, २०८०

१.९ प्रदेश ऐन संग्रह

१.१० कानूनी राय

१.११ सरकारी मुद्दाको पुनरावेदन तथा सरकारी मुद्दाको प्रतिरक्षा

१.१२ मानव अधिकार र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको अवधारणा

१.१३ भ्रष्टाचार, संगठित अपराध र सम्पति शुद्धीकरण सम्बन्धी

१.१४ न्यायिक सक्रियता र सार्वजनिक सरोकारको विषय

१.१५ विवाद समाधानका वैकल्पिक उपायहरु (मेलमिलाप सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था र प्रयोग समेत)

१.१६ वातावरणीय न्यायको अवधारणा

१.१७ उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी

१.१८ लैंगिक न्याय र घरेलु हिंसा

१.१९ पीडित न्याय प्रणालीको अवधारणा र प्रयोग

१.२० महान्यायधिवक्ता तथा मुख्य न्यायधिवक्ता सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था

१.२१ सरकारवादी फौजदारी मुद्दाको अनुसन्धान र अभियोजन एवं विभिन्न प्रकारका मुचुल्काहरु

१.२२ थुनछेक सम्बन्धी प्रक्रिया र साक्षी परीक्षण

खण्ड (B) - २५ अङ्क

२. कानून तर्जुमा तथा कानूनका विविध पक्षहरु

२.१ ऐन र अध्यादेश तर्जुमा एवं तर्जुमामा सैद्धान्तिक सहमतिको अवधारणा

२.२ प्रत्यायोजित व्यवस्थापन (नियम/गठन आदेश/कार्यविधि/मापदण्ड तथा निर्देशिका आदि)

२.३ सन्धि सम्झौताको निर्माण

२.४ राजपत्रमा प्रकाशित हुने सूचना सम्पादन

२.५ व्यवस्थापन विधि

२.६ बौद्धिक सम्पत्तिको अधिकार सम्बन्धी कानूनहरु

२७ करार सम्बन्धी कानून

२.८ रिट निवेदन तथा लिखित जवाफ

२.९ प्रशासनिक निकायको न्यायिक अधिकार

२.१० निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली

खण्ड (C) -२५ अङ्क

३. अदालतका काम कारवाही सम्बन्धी बिषय

३.१ हकदैया, हदम्याद, म्याद र तारेख

३.२ अदालतको अधिकार क्षेत्र

३.३ लिखतहरुको दर्ता र दरपिठ

३.४ कोर्ट फि, धरौटी र जमानी

३.५ बयान, बकपत्र, वारेसनामा र सकारनामा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

३.६ अन्तर्कालीन आदेश तथा अन्तरिम आदेश

३.७ प्रमाण परीक्षण

३.८ फैसला सम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान

३.९ पुनरावेदन तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

३.१० न्याय प्रशासन ऐन

३.११ सर्वोच्च अदालत ऐन तथा नियमावली एवं उच्च अदालत तथा जिल्ला अदालत नियमावली

...........समास.........

यसपत्रका पाठ्यक्रमका खण्ड/एकाईहरुबाट सोधिने प्रश्नहरुको संख्या यथासम्भव निम्नानुसार हुनेछ ।

खण्ड/ अङ्कभार	**A-५० अङ्क**	**B-२५ अङ्क**	**C-२५अङ्क**	**जम्मा प्रश्न संख्या**
छोटो उत्तर प्रश्न (५ अङ्क)	२	१	१	४
लामो उत्तर प्रश्न (१० अङ्क)	४	२	२	८
जम्मा प्रश्न संख्या	६	३	३	१२

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश,जनकपुरधाम

कानून सेवा, कानून समूह अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि

पाठ्यक्रम

(कानून सेवाको लागि मात्र थप पत्र)

समसामयिक कानून तथा अभ्यास (Contemporary Law & Practices) का

<u>नमुना प्रश्नहरु</u>

खण्ड (A) -५० अङ्क

१. संविधानवाद भन्नाले के बुझिन्छ ? यसका आवश्यक तत्वहरु के के हुन्? सविस्तार चर्चा गर्नुहोस् । (५+५)

२. न्यायिक सक्रियता भन्नाले वे बुझिन्छ ? न्यायिक सक्रियतामा न्यायिकसंयमताको आवश्यकता किन पर्दछ ? उदाहरण सहित वर्णन गर्नुहोस । (५+५)

३. घरेलु हिंसा (कसूर र सजाय) ऐन, २०६६ मा सेवा केन्द्र सम्बन्धमा के कस्तो व्यवस्था गरिएको छ ? उल्लेख गर्नुहोस। (५)

४. नेपालको संविधान बमोजिम महान्यायधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार बारेमा लेख्नुहोस्। (१०)

५. मधेश प्रदेश सरकार (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०८० बमोजिम मन्त्री परिषदमा पेश गर्नुपर्ने विषयहरु के-के हुन्? मन्त्रिपरिषदमा प्रस्ताव पेश गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु उल्लेख गर्नुहोस्। (५+५)

६. कानूनी राय भनेको के हो? के यो बाध्यकारी हुन्छ? टिप्पणी गर्नुहोस्। (५)

खण्ड (B) - २५ अङ्क

७. कानून तर्जुमा भन्नाले के बुझिन्छ? नेपालमा ऐन बनाउने व्यवस्थापन विधिका बारेमा प्रकाश पानुहोस् । (३+७)

८. प्रतिलिपि अधिकारको क्षेत्रमा नेपालले गरेको प्रयासका बारेमा उल्लेख गर्दै प्रतिलिपि अधिकारको क्षेत्रमा के कस्तो कानूनी र व्यवस्थापकीय सुधार आवश्यक ठान्नुहुन्छ? चर्चा गर्नुहोस् । (४+६)

९. लिखित जवाफ तयार गर्दा ध्यान दिनु पर्ने मुख्य कुरा के के हुन् ? बुँदागत रुपमा उल्लेख गर्नुहोस् । (५)

खण्ड (C) -२५ अङ्क

१०. पुनराबलोकन भनेको के हो ? सर्वोच्च अदालतले के कस्तो अवस्थामा आफ्नो फैसला वा अन्तिम आदेशको पुनरावलोकन गर्न सक्छ। प्रचलित कानून र सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित सिद्धान्त समेतका आधारमा व्याख्या गर्नुहोस् । (३+३+४)

११. हदम्याद, म्याद र तारीखमा के फरक छ? मुद्दामा पक्षले तारीख गुजारेमा मुद्दाको कारवाईमा के कस्तो असर पर्छ खुलाउनुहोस् । (५+५)

१२. जिरह भनेको के हो ? जिरह गर्ने सम्बन्धमा प्रचलित कानूनमा भएको व्यवस्था उल्लेख गर्नुहोस् । (२+३)